

Minnesanteckningar från medlemsmöte i Akebäck 2023-05-22

15 deltagare från 9 medlemsföreningar var samlade i Akebäck

Bernt Pettersson inledde med att fiberföreningarna har ett ansvar som ägare och förvaltare av strategisk infrastruktur. Tillsammans har vi mellan 20–25 000 användare som varje dag är beroende av våra tjänster. Med en tillgänglighet som är i storleksordningen 99,9 % av tiden känns det tryggt, men det är samtidigt ett sårbart system.

Det är förvånande att inte civilförsvaret och samhället har uppmärksammat den roll och ansvar som fiberföreningarna har.

Patrick Ryott som arbetar på avdelningen för beredskap och säkerhetsskydd på i Region Gotland informerade om beredskapsarbetet i Regionen. Han har tidigare varit chef för Eltel under 6 år, så han känner mycket väl till fiberföreningarna och dess arbete.

Avdelningen har växt från att tidigare varit 2-3 personer till att ha ca 10 personer anställda med anledning av det försämrade säkerhetsläget. Gotland är en av 6 regioner som är prioriterade områden för uppgradering av samhällssäkerheten. Man arbetar nära Länsstyrelsen för att samordna och prioritera olika frågor.

Patrick börjar med att beskriva Regeringens och statens strategi för krisberedskap som vilar på tre principer: ansvarsprincipen, närhetsprincipen och likhetsprincipen. Grunden är att samma organisation som ansvarar för verksamheten i vanliga fall ska göra det även under kris.

Man kan använda olika begrepp för att definiera krisens grad:

Vardagskris, allvarlig händelse, extraordinär händelse, krig. Exempel på särskilda händelser är branden på ett seniorboende på Greta Arwidssons gata och när Stena Scandica drev utan styrmöjligheter mot Fårö.

Region Gotlands ansvar utifrån en överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och regioner är:

- Risk- sårbarhetsanalys
- Planering
- Geografiskt områdesansvar
- Utbildning och övning
- Rapportera
- Kompetenshöjning rörande totalförsvaret
- Säkerhetsskydd
- Krigsorganisation och krigsplacering för vissa befattningshavare

Säkerhetsskydd betyder att man ska skydda det som är skyddsvärt. Patrick tar som exempel att vi som fiberföreningar inte bör lägga ut kartor över våra fibernät offentligt.

Det finns alltid en tjänsteman i beredskap samt en kommunikatör i beredskap inom Region Gotland. Region Gotland har även en tät dialog med Länsstyrelsen för att samordna till exempel kommunikation.

Eftersom Region Gotland även är sjukvårdshuvudman så har man även ett katastrofmedicinskt ansvar. Detta ansvarar i första hand Hälso- och sjukvårdsnämnden för.

Planeringen i den närmaste framtiden fokuserar på följande punkter:

- Öka förmågan att hantera kriser
- Stärka det civila försvaret
- Höjd förmåga att ta hand om svårt skadade.
- Trygga tillgång till sjukvårdsmaterial och läkemedel vid kriser.

Patrick avslutar med att peka på varje individs ansvar att själv kunna klara en kris. Stat och kommun utgår ifrån att alla medborgare klarar 72h på egen hand men helst bör man sikta på att klara en vecka utan tillgång till exempelvis el, internet, att kunna köpa mat etc.

I den efterföljande diskussionen diskuterades vad vi i fiberföreningarna kan göra för att öka säkerheten:

- Att i avtalen få med UPS i telestationerna, vilket finns med i de två senaste avtalen
- Att inte ha kartor över förläggningen utlagda offentligt
- Att helst ha loggbara lås på noderna
- Att Fibernät Gotland tar initiativ och bjuder in Region Gotland, Länsstyrelsen och Byanätsforum till en diskussion med målet att gå vidare till PTS eller annan aktör för att få till redundans för fibernäten på Gotland. Det är ett samhällsansvar som bör finansieras med offentliga medel. Enligt Patrick är det tekniskt fullt möjligt, om helt lätt att koppla ihop de olika näten

Efter en fikapaus informerade styrelsen om:

- Moms på insatser.
Byanätsforum har överklagat till Högsta förvaltningsdomstolen med huvudargumentet att medlemsinsatsen utgör ett eget kapital och är medlemmarnas finansiering av föreningen. Dom kommer troligtvis inte före semestrarna.
Möjligheten för fiberföreningarna är två för nyanslutningarna efter 22-02-15.
Antingen ta ut moms på medlemsinsats och återbetala om överklagan går igenom eller att skriva in i avtalet /göra ett tilläggsavtal med innebörden att man inte debiterar moms på insatsen nu, men kommer att göra det om domen utfaller till Skattemyndighetens fördel.
- Förhandlingar pågår nu för cirka 1400 abonnenter och beräknas vara klart till midsommar.
- Fibernät Gotland deltar i Byanätsforums paraplynätverk som syftar till att samordna och utveckla de paraplyföreningar som finns i landet.
Föreningar ser väldigt olika ut och vi kan konstatera att Fibernät Gotland är en av de mer utvecklade och välorganiserade.
- Under hösten kommer Fibernät Gotland att bjuda in till ett medlemsmöte kring förvaltning av en fiberförening med målet att det skall vara enkelt, lättarbetat och säkert.

Antecknat av

Bernt Pettersson

Ordförande Fibernät Gotland